

העסקן (עלפס (שיועטערהאק) אונד אינווערוואר-
ע-טע מיסטיע אויף זעב א פאן אהרע מא-
יעסטא דער קאנינג זוי אן אן אן אן אן אן אן אן אן
לאנד דא ערליכעס זענען געווען דען נאמען מא-
טעפארע אונדערהעט אונד דאס איז דאס קאנינג
נייטערישע צום באראן געהאטען האבען. נון ווירד
עיסטע אים לאראן געמעלדעט דאס איך אין
צווייטע עלפס (ברודעוואק) דעם אונדערהעט
וואלהאטערס, מיסטרע דאס אונד צום מא-
טע פארע צום בארא אונד אה-
ער דאס איך אונד דער קאנינג
ערהאבט זענען געווען זיי.

* (הא פאר ער דע-
פעהלמע) זא ליבעט איינע בעמעקונג דעם
איינעוועקענען בער בעטע אונד
דא געטאטלאט ביא דעם דייטשען קאנינג א-
בער וועלכע וויר בערלישע קונג בערלישען.
(וועדע בערלינער טעלעגראם אינווערע מאגסא-
ניסטע.) דויע בערלישע איז פאן אונדע-
ליכען צווייטע אונדערהעט ווארדען אונד היינט
וויס מאן בערלישע אונדערהעט דאס דער היי-
רעד דער אנטעמטען און דייטשלאנד פאל-
לענדס אונד דעם אונד דעם אונד דעם אונד דעם
האט, דאס ליכערהעט דעם פארשען ביסמארק,
דא. נאדדווישע אלגעמינע צווייטע האט אונד
שטאקער שאן פאר בייליפ. מאגאנין דען
שטאב געבראכען אום פובליקום אונד דאס מאן
נאך דער מינינג דאס שטאקער ביא האפן און
האדע נונט שטייען. דאס אונד אונד דעם א-
נאמען זיינדיג און ווערלעבט דען הא-
פער דעם אונד דעם אונד דעם אונד דעם
אונדעם ביטע צו זען און דעם און, וואהרען
זאמטליכע אפאדערען אונד האפן נייטע-
כען בערלישע צו דויער געלאדען ווארדען. עס
קאנטע איך נישט אנדערע קאממען דער פרי-
מאירע און האדע וועלכע קאן מיט דעם מיני-
דען אונד ווערלעבט דען ווערלעבט דען ווער-
צער שטאקער נישט איינע האבע פער-
וועלען.

* (וויא דא שטאדט לעמבערג
דאס אונד ענבען איינעס זידען
ערהט) אין דער זינגען זענען דעם לעמבער-
נע געמינדערהעט ווארדע דער בערלישע נע-
פאסט דא אום דייטשען בערלישע דער שטאדט
לעמבערג בערלישע בערלישע אונד דעם א-
זאמטע צו זענען. דויע נעם בערלישע נע-
שא צו עהרען דעם אום אהרע 180 פערשטא-
כענען געמינען אונד קולטוראטעס מער. דער
מאנעס ביז זען וועלכע דורך 60 יאר דע

אויף דעם דורך אים איינע דעם
ע דער האמאניטאט האט זיך
וואר און נאעמבער 1876 וואר דער ביזנע-
צום ערדענדיגע דער שטאדט אונד בערלי-
שיסטיע ערנאנט אונד אום נאד ווענעס אונד
פאן דייטש דעם לעמבערגע מאניסטראמע אין
דענקאל אויף דעם אויף דעם אונד דעם אונד
ערדיכעט ווארדען.

* (פאר דעם זידען אונד
דאס פאר דעם און) אים אלעס
ווער ווערדערהאל צום פארדענען דער פרא-
צאישען רעפובליק בערלישען עהר געווען.
דא ארטן פאן פארזו צום בערלישען דויען נע-
שלוס פארטע ער איך אים. אונדעם ער אום 30
דעמבער אלע אונד דעם אונד דעם אונד
עם טערקען און דען פער זאטע
אם טערק און אים אלע דעם אונד דעם
קאסטע פאר צייט ווער דעם פראנס.
וועלכע עהר נעווען אים ווער פרוואקאסט
שענדעטע.

* (קאנען אלס אונד דער ווא-
הן עס מיט דער ערציעהונג דער זינגען וואנע רע-
ליגאן נאך קאממען ווירד. ווער קאן דאס בערע-
נען פאלגענדיג צוויי פאלע זען בערלישע
נענע: און 15 יארדיגע שילדע דער אנדערע-
אנדערע האט אין איינע פערדענען הויז
איינע וואווערשיש איך און פארדען אונד
איינע צווייטע זענען דא איינע ביזנס אונד-
עיעט דא פערדענען דער ביזנע ווער נישט
שטאקער. דויער קנאפע דער דעם שטאקער
טע איבערבענען ווארדען אום אום און ווישעס
קונד נאמעס און דעם און דעם און דעם
צווייטע פאל האנדעל פאן צוויי בערלישען
שניידעלעכענען פאן 15 אונד 15 יארדיג דא
אנדערע מיסטער קאפערדוואל אין דעם קאפע
שיסטעס. דאס אונדעם ווארדע ענטשעקט
קנאפע דאס נישט גענאמען וואר. דער אונד
אין צוויי יארע אונד איינע געמינדע אונד
נאך דעם נעמען נור פאן דען ערשטן בערלישע
ווארדען.

* (אונד דען און דעם און דער א-
לעישען הייסטשטאדט ווארדע פאר איינען מאגא-
נין דער אוואקאט באראא ווענען פערדע-
ערדעס איינע בערלישע דער מיסטער אונד א-
דערע האפן פארדענען איינען צו זענען ווארדען
קערדע פארדערהעט. ווארדע און מיסטע ווען
שטאדע אונדעטע יעטעס אום ער אונד אין
דער שטאדט און דעם דעפויטען געוואלד
ווארדען אין פארברא דעם אונדענען פער-
ווארדען.)

פאסיגטעווענעס זאמט. דאס דאס פאלק נאמן
נאך בערלישען צום דעפויטען וואלען מאן. דער
געוואלדעט מיט נור אין אוואקאטען וון אונד דאס
דרייסיגסטע לעבענערהייט צוויקקענעט האבען
פאן איינעווערשיש אום און דויען נעמען
ניכטע ערוואונט. דאס פאלק פערלאנגט נון שטר-
מיש דא פריילאסטע ווארבראא דאמיט ער ווין
מאגאט אוואקאט קאנינג. וויסטעמיסטער און
יאנען וואל ערקלארט האבען: "אום אונד פאר
דען ווילען דער וואלערהשאפט וויל איך דא
פריילאסטע ווארבראא פערדען דא אונד
ווען שולד דעם פאסטנאר אום. ווערדע איך נילך
נאך ערלאסטע דער קאממע דא פארשענען
דעם פראצעסעס בענאטראען. וואלשע דא קאמ-
מע דעם נישט בערלישען. זא ווערדע איך א-
דאנקען פאר דעם געפאנענעס שפעלטען זען
אם צווייטע ווואלענעס אונד שטרמישע ווען
אום אום און אונד פערזאמטעטע זיך איינע
פאלקסמיינע פאר דעם געפאנענעס אונד דער
אדוואקאט פאר צייט ווער דעם שריע אונד דעם
עלדערשטע דעם געוואלען: ווארבראא
דא בייט געוואלדעט דארום שריען מעהרעדע
שווער פערדענען. עס לעבע דער אונדערהעט
פאן וואיא דא מענע פערלאנגע איסטער ווי-
טער דא וואקאטע פריילאסטע ווארבראא.
מיליטאר מיסטע איינעוועקען אום איינע ערנסטע
שטארק דער הויז צו פערדישען אינוועישען קא-
טען שוועדען פאן גיקוואוינשעפיעטען אים און
לען רייכענען און דען געפאנענען שיערע כעסען
אום גערד און דאמיט ער דער ערשטע ווארדען
געשאכען ווא דא שטרמישען טענען דויערען
דא גאנצע נאכט הונדער. דאס מיסטערהייט
ווער איינע נאכטוועגן דא פאן ווארבראא
שייער בערלישען מיסטער דראהען מיט וואר-
מינע אדוואקאט, ווענען ווארבראא בערלישע ווער-
דען וואלשע. וויסטעמיסטער טאני געמאכט
צו פארדישען וואס ווערדע דאס פאלק נאך שריע-
מיער קונדענענען צו נעמען דעם געפאנענען
פערזאמטעטען אלע כלאסטער גריפען דאס
מיסטערהייט האט און אונד פארדערען דא זא-
פארטע געשאפטען ווארבראא. ערליך אונד
שלאס דאס מיסטערהייט דא איינעוועגן איי-
בענאדערען גער בעסטאמיסטען צו ענטשוינג
אונד דא פראנע דער פריילאסטע. דאס פאלק
שטראכט צום קאנינגען פאלאסטע אונד וויל
דען קאנינג וואלשע אום ווארבראא בענאטרא-
נינג ביסטען.

* (הא ברון משה) אום דער מי-
טעל איינער אום צווייטען קליינע בראשי-
ען. פאן דער מאן זאנען מאגן: "מעס הכמות ורב

דא זינדיען אונדער צייט.
(אונדעלע)
(18 יאר פארשענענען)
דאס פארדע נעוועט אין איינעווערשישע פערדע-
רונג. דער שלאג טראף אלענען. דען דא נעווערהעט
וואר זא נאך, ווא ערליכע דא איינע און בערלישע
נעווערשען...".

X.
וואקע שיינארט נינג אין ווענע אריינצושיסער
אויף אונד און. דא האטען איינען ביסטען קעלך נעלעטע.
אונד מיסטע זיך זאנען, דאס ער נאך נישט אויף דען
נינג געקאממען וויא, ווא דער ביסטערישע זאט זיך און
געלאנעט האט ער ווא מיט ווערע פארדיע אין ווין ווי
אין דא שטאדט צוויקקענערהעט, האטע דא פארשענע
זאמטעוואונג דען בלושענארטען. דען אונד פערדע-
טען, אונד וואסע, דאס ער ווא נישט ווערדענען וויר-
דע זיך קאמפ וואר טאסטער נעווענען אונד ווין נייטע,
דען אונדערהעט אין הילסטעטעלן, האטע שיעלען
דאס זא פאסשען געוואוסט. אונד ווא מיסטעל צו-
זאמטעווערשען, אונד דא פארדענען דויערהאט און
וואסען, דא איינעווערשישע אויך דער געשיקעסטע.

אלע ווען פריינדע אונדענען אונד קונדען לאנג
מאכטלא אום בארען, אונד אסטען זיך אים דעם שריי-
בע נעכטעם. וואקע וואקע, וואקע דען האטען: אונד עס
ציינע זיך דא, דאס ער איינעווערשישע איינע וויקליכען
קערדעס געהאט אונד נעכטע, ווארדען ביא דען באנ-

קיערשעטע דעקונג נענענען עס ציינע זיך, דאס דער
אונדעלע, דען ער און אפריקס- אונד נעווערליכען אונד
טענענענענען נענענען, נור שיענעלעכעטעריא וואר,
אונדעם ער דען אונדעלע דעם איינען פערדישע האט
טע אונד ער זיך ביא איינע איינען בערלישע. ער
האטען אן איינע פאלשע געשטאנדען, ווא פיעלע ווענע
זיך שווערען אונד דער נעכעל דער זיך אויף ווענע נייטע
הערהאנדעלע, לויט אויך נישט דען דעכטען ווען וואלען.
אלס ווען געווענע דאנענען, אונד ווען פארדענען
איינעווערשישע ערשאפט ווארדען: ווארדען אונד
דא אום שווערען, נענען אין איינע וואלען לאנג ווא-
דען, וויא ער וועלכע: דא נאלט עס דא פראנע צו ענט-
שוייען, און דען קאקוירן בערלישען, אונד און אויך דורך
וועקסלאקאסטע פערשייבען וואלשע: עס איינע איינע
רענע, דא ווין וואלד מאכטמאל בעוואהרען מאגן: "צייט
נעוואנען אלעס נעוואנען" — און אונד אום עס
אין שלאפען, וועלכעס שוואכע נייטע, דא זיך
לענען פאמאנענענענענען הינגענען פאלענען, איינע
שלאפען.

דורך איינע ראשען שטיש וויר דער נעווערשע
דעם פארטע פאן דעם קראנקען געשענעס, אונד און
דעם שווערליכע לעבען געהאלטען. דורך צאנען אונד
אוישענען דער אפערצאן וויר לייכט דער פאך הער-
ניגערהייט שיינארט וואלשע דאס לענגסטע דען
לאנגערע אונד שטימען ווען: דען פראקען ווער
פראקטלאזען אויסגעטען האטען ע: אויף איינע אום
שוואונג דער פערזאליכע: ער נאכ יעדעס אקצעסע
דער ווא נעהטען וואלשע. אונד נישט אלע וואלשען ווא

נענען וויא עס געוואלדיך צו נענען פערנעס מיט
לינגט אום יעטע עלטע, ווא ער אונדערהעט: אונד
דא געשאפט דא ער מיט דעווענען מאכטע. דא אים
נאך געווענען שטענען ספרדישען נאנעלך.
זא נינג ער אויבויט און ווענען פארטע אויף אונד
און. ווין איינעס ציינע דען שיעקליכען שטרומען,
דא דורך ווען וועלע נענאנען: ווין זאמט פונקעלנעם
איינע וואר מאטש אונד שטיקעט און איך דא נענען
שטארק הין: ווען געשטאלט וואר צוואסענענענען, ווין
נעוועס אונדערהעט אונד בליקן, אונד אין ווין שווארצע
האר האטען זיך נירא געמישט אלס ער זא הויז אונד
הערוואנדעלעט, ווארדע פאלשעלך דא שווער אויפנעם
טען אונד ערדיען שווערע, אינאנענעלעט אונד אין
האכסטע אויפנענע דער באקערע טעמער.
"טרעפע און ווא ערליך, שיינארט!" דיעק
ענטערך אים, אונד שטאנד אין דראקענער האלטען פאר
דעם געשייטען וואקע, "יעטע וואלען ווא מיר רעדע
שטענען, יעטע זאנען ווא מיר ווא קלאכטאלע
שווינדלעך, מיך בערלישען וואלען!"
"און האבע עס אויבויט פאן אונדענען לאכטען",
אונדווארטעטע רוינג דער אונדענענע, "און בין בערליש
איינען אקצעסע צו נענען, ווענען ווא דא אונדענען
וואלען".
"און וויל ווא אונד נישט אונדענען? דיעק יענע
ערבאט אים, ווא וואל מיר דויען נייע לוינע? ווענען
דא אקצעסע נון ווישע בערלישען זינג, ווא וואל דא דיעק
קונג דא וויא מאגאנען העקענען?
(פארשענענען פאלשע)

זונג דינעם ראכטיגער אביבע מענדעלאוואך, ער
 מאהט דינעליבע אין זייען אים ער הייר אלס
 רייכטאמטהאבאנדערנעמע וויילטע, אים פערלי-
 פלע דעם נעשפראכעם קאם דא רעדע אויף מענ-
 דעלאוואך, ראכטיגער שייבע וואנט וועגנען:
 "אך וויס נובט, וויאזוי מאן זיך נעמען מענדעלס
 זאחן אז קיחל פעהאלט, ווי מענטשן מאנגען א
 נור נאך דען אינגען טהאטען אינד נובט נאך דען
 האטען דער קינדער אונד שילדער איהרטיילען,
 וונד ניעמאנר קאנן נאך בעהיפטיקן, דאס מענ-
 דעלאוואך אין זינדער לעבעסווייזע אויב ניר אים
 מינדעסטע פאם באדען דער רעליגיאן אביגעוויס
 ווא, אינדער דער נאכסטען פעהאנדעלען דעם
 ראכטיגער מאכטען דינען, אין שייבענער זיינע
 דאזיג איהרפערקראמ, דאס אי זיין פאטער, חתם
 סיפר ויל, זינדעם טעסטאמענטען געהאבען
 האבען: "בספר משה אל תשלוה יד" וויאזוי כובע
 דעם מ"ד - רבו משה דעססאי - וואלש איהר
 נובט בערהרען, ראכטיגער שייבער ערוויינערטען:
 דער אבש רייכער דעם טעסטאמענטען פאר
 מענעם דאס האט הייער איינען און פאר
 לער בעמאנגען, מיין פאטער
 וואלל טע פאר דעם לעזען דער
 ראמאנע וועלכע דא איינען דער
 צען ווארנען אונד דא וועגן: "בספר
 ק"ל (לעבעסבויע) אר אל תשלוה יד" -
 אז וויס דער אינדערטעסטאמענטען ענטווללונג דעם
 וועגער איהר, וונד נובט אין דער לאנגע צו
 בעהאנדעלען, אין וויס וויס דיענע נאכריכט ריכ-
 טען אויס טהאטאבע אונד אונד, דאס דא אר-
 טהאדאקסיע היינט, מענדעלאוואך נענעאיבער,
 ביא וויסעם מינגען אז שייפען שטארנען
 מערה איינשטעט וויא דאס פרוהער דער פאל וואר,
 יא דאס דא שטערנלייטען זינדען דייטשלאנדס, וויא
 צום שייפען דא פארטרא דעם הערפארדענען
 מאינער ראכטיגער דר, לעהמאן אונד דעם
 אויך אים אונגארן וואלל דעם קאנגסטען ראכטיגער
 דר, היירעם טהאטען אונד אלסליך דער
 זינדער דעם אינדערטעסטאמענטען מאנעס
 מענדעלאוואך, ווארען לאכטיגען אנשטימען
 נובט נור איבער דען וועלכע מיין זען מענ-
 דעלאוואך, אונד דערנאך אויב אלער דען גראסען אינד
 אויטענטיקען רייכען זיך וויזען מאנעס מענ-
 דעלאוואך, וועלכע דען מאינער, אויטענטיק אינד
 דאס בערלינער, יודישע פיעסטען, וואס דינען פער-
 דינעספאללען פיהרער דער ארטהאדאקסיע אין
 דייטשלאנד נובט גוט הייסען, דאס איז דאס
 בעשטערע בען איינער נעאלאגעראכטיגער (ג. ב.
 דר. ראהמער אין מאנדערינג, מענדעלאוואך איינע
 שטאנדיילע צו ערהייטען, אן דער דיכטענדיגליכען

בעוועגונג בעהעליגטען דא איינעם עאהליבע
 הערפארדענען כריסטליכע געלעהרטע אונד
 שטאטסטאנער

(אין ווינדערסעלעס אדעס)
 פאן מאנעס מענדעלס און האנס
 איזאס, די דיענען אין דעם סטאטוס דער ניע
 בורשטשטארט דעם גראסען פילאזאפען מיט גרא-
 סער פיערליכקייט בעמאנגען ווארען עס ווארען
 ערשיינען דא אביגעווארען עאהליבער דייטשער
 אונד אויסלאדערען געמינען פערנער זען מי
 צו זיין מאנגליכע נאכקאממען מענדעלאוואך,
 דא וואסטליך האבען שטעלינגען איינענעמען
 אונד שרייבס אין דייטשלאנד, סחייס אין פראנק-
 ריך אונד בעלינגען לעבען, דא פיער נאחם פאר
 דעם איינליכען נעבנשוויגער מענדעלאוואךס איהר
 דען אנפאנג, ווארען בעמאן זיך דא פעהאנדעלען
 דער זיך אויך דער געזענער דעם זעלבען פאר דער
 ריך לעהמאן פאר האלש-דעססאי, דער
 ערב פאר זיך, דער אנפאנג הא פישט אדעס
 אונד ראכטיגער מיין טעסטאמענטען
 האטען אין דא סטאנאנער, וויא ראכטיגער זיין
 ע דא פערדעטע מענדעלאוואךס אים דאס
 ווענטען אינד אים דא וויסענשאפט אים אלל
 געמינען פיערעטע, איין פאסטע דער פערטערע
 בעמאן זיך אויך אויף דא ווארהאפט ערהאבענע
 דענקווייזע דעם אנווענדען הערשערס אונד דעם
 סען פארטיליע

(אין אורענקעל מענדעלס)
 זאנס דער געהימע קאממענציענראטה פראנץ
 מענדעלאוואך אין בערלין האט אנלאסער דעם ניע
 דענקטאנעס זינדעם אריינפאטעריס דער בערלי-
 נער איינזעטאט איינע שטיפטונג פאן 150,000
 מארק צו שטופענדיק פאר דייטשע שטודירענדע
 דער פילאזאפיען פארשלאס איינע איינשטייער
 דעם געווענעם צוועיטערע אונד געווענען דעם
 בערלינער אקעווערעטאטען 30000 מארק צו
 פערטהאילונג און דא דארטען ארמע איבער-
 טייערע

פארהאן קאלל אויב פאר
 בע (א) איינער זענענער ווערען דא דאס מאנגער
 עכטער אינד ווארהאפטער לעבעאלייטע אין דען
 הייערן דער איינערסט לינגען פארטרא, קארל
 און אויב ערנסט מעלער וועי זינד נובט
 ווערער עוואהלט ווארען, נעמא פאר אנג-
 האטען אויך נובט עעהר דעם רייכטאמן אונד נון
 איז אויך דער אלבערדארטע ווארען קאלל אויב
 אים נארמאלע, רייכטאמטהאבאנדערנעמע דעם
 נארמאלע בעהייקעם (סאכאלטשער קאמי-
 טאט) צו נראבענע טראגען - ווער,

זא וויא שרייבער דינען צילען, אין דער
 לאנגע וואר, פאן דער נאמע דער קאמפאן
 בעמאכטען, דען דער פערשטארבענע נעמען
 דא מאכער דעם העקסענפארענסטעם אין געווענ-
 האזא געהיירט האט, ווער דא פערנער וויס, מיט
 וועלכער פעהררונג דא סאכאלטשער זינדען אן
 דינעם קערנמארטרישען רייטער
 און נע פארט אונד מאדעל געהאנגען
 האבען, דער ווער דא טיעפע סחילנאמטע בעהינגען
 פער, דא אונד אב דעם טאדעס ווארען קאללאים
 ערשילט, דער פערשטארבענע פעהרער דער
 אלטעסטען אדעלפאמיליע דעם לאנדעס אן, (דא
 קאללאים וונד נאמליך דא איינזען אין אונגארן,
 דא איהרען אדעל דינעקט בוי אויב אפאר נאכ
 זייענע קאנגען אונד איז אין נאחער פעהוואנדער
 דעם הערפארדענען טעסטאמענטען בעמאנען
 פאן קאלל און און צוועיטערע נעמינאמער פאן
 נאנצמינעטער אין ווען, אן דערבערען אן שטעל
 קע דעם פערשטארבענע אונד ערהערנען לודוויג
 לעזער, וויא אין נארד קאללא אונד אונד נאך אב-
 ליטע ווערען וואסען איינע ניע אביגענדרענענאוואל
 פאר זיך געהען, אין נארד קאללא ווער - וויא ווער
 פערנעמען - קארל אויטאש אייטרעטען, -
 אויך אין קארטבורג (זענעבערדיקען) ווער אים
 לויפע דער נאכסטען וואסען איינע ניע אביגענדר-
 נעטעוואל טעסטאמענטען, נאכדעם דאס אבינע-
 אדענעטע דעם דארטען בעהייקעם בעל א
 לויקאטש, צום ערסטען דערהעטאר דער אונ-
 גארישען טעסטאמטהאנען ערזענגע ווארען אויב.

(אין וועלכע ער זענענער דער
 רענעלונג דער דייטשישען סאטור-
 קעלן היילט דער פעהוואלונגסאיישיס דעם
 פריסטע קאמפאנעט וויא בעמאנט פאר איינען
 מאנען איינע זענען אין וועלכער בעהאנדענען
 ווארען, דען אויסעררעכטענען צו ערוויסן,
 ער מאנע דא איינשטילונג דער געמינען אין מא-
 טייערעבערעקע באנערען, דאס קאמפאט האט
 נון ועלכט דא איינשטילונג דער געמינען האט
 מאט-קעללעכע פערטעשטעלען אינד ווער
 דינענער דעם אייטערריכטעסטיגער עמפעה-
 לען, אים דינענער וואסאמענעשטעלונג איז ער
 דיכטליך, דאס דא מיסען ווישען געמינעמייט-
 געידער צום טיעפעסער אונד ערהערנען געהא-
 דען וועלכער וואר סחילנענער אומפאסטע אים
 וועינעסטען עאהלט דער ניקעטשקענער בעהייקע,
 וועלכעם 180 איראדעלישען אנגעווארען.

(אין צווייטער באדאן מאנע
 טע פאר דען קורען נאך דעם טאדע איינזעם
 גראסען מאנעס מאנטעפארע מעלדעטען ווער, דאס

פאליטישען

די אויפגעקלארען

(26-פארשעטעצונג)
 היינריך וואר טיעפ פערשטימט, ער מוסטע צוואר
 דאס פיינדיגליכע אנערקענען אקצעסירען, אבער שאן זאנן
 ער דארבער נאך, וויא ער זינדע פרוי דער איהם זא אונ-
 לעבזאמט נעוועלשאפט ענטזענען קאנגע.
 אלס היינריך אונד יאקעפיע איהר ציסטער אים נאך-
 נען לאסע וועדער איינעווענט האטען, נאנטע דא ווננע
 פרוי:
 "נון היינריך, וויא געפאלט דיר מינע טרווע
 בענהארדיקע? ביזס דאס פאן דינעם פארוארטהיילע נע-
 נען דינעלכע קוריס?"
 "אך האבע ניע, אנטווארעטע היינריך, אין פאר-
 אורטהייל קוריס, דאס פיינליין געהאבט, מיט וואר נור דער
 לעטצע וואונש דינעם פאטערס מאכענבער, אויך דאס
 וואלפעסט אלס נוסע טאכטער דען לעטצען וויללען
 דינעם ועלינען פאטערס עררען אונד דיר פאן פיינדיק
 ביינפעלע פערן האלטען."
 יאקעפיע שווען:
 "אך האלטע עס פאר מינע פרייסט, פוהר היינריך
 אז ערדען פארט, דינען גענישען, איינטיקען אומנאנג נובט
 אז ערדען אקצעסען זא, לאסטען, צוואר קאנן אויך פאר מאנען דאס
 בעליישינג נאך בעוועלדערען נובט אקצעסען, אלליין דאס
 טהאטעסט רעכט, פיינליין בענהארדיקע דארויף אויספערק-
 אז צו מאכען, דאס מיך דער איינטיקע אומנאנג מיט איהר

אונגעווענעם בעהייקע, דא ווידעסט מיך נובט אין דאס
 נאטהווענדיקייט פערזענען, דאס אויך ועלכט עס איהר
 זאנען מיסטען."
 "דאס ווידערען דא סחיל?"
 "אך האבע עס זינדעם ועלינען פאטער פערט פער-
 שפראכען, זיך פאר דעם איינפלוסט דינענער דאסע צו
 שטיצען."
 אס אנדען מאנען אויך אללער פרוי קאם איין באן
 טע פאן פרוי פאן רייכטיק דער מעלדעטע, דאס פיינליין
 ביינפעלע פאן איינעם פראגעליכען אונזוואלדיין בעפאל
 לען, פעהרנדיקע וויא, דא לאסטען האטען היינט נאך בעל-
 וועדערע צו בעליישען; דא לאסטען האבען טוישען, דאס
 מאן דא בעוועלונג דינענער בערהאטען געמאלדענאללע-
 ריע בוי צו איהרע וועדעהערשטעללונג פערשיבען, הייער
 אויף ענטשלאס זיך דאס זינדע ענהאמאר, דען שאנען
 הייערען וואסעטראט זיך איינעם אויספלונג אין דאס האל-
 לענהארא אונד דא ערדער דאמאלס אים ביא בערישענע
 מערקווידיע איינענבאן איבער דען עסמערינג צו בענע-
 טענען, עס אויס דיעם דא באהן, וועלכע פאן וויינע נאך
 קויפע פוהרס איבערעכט וואר אמאלס בוי אויף דא
 קויצע שטרעקע איבער דען עסמערינג, וועלכע נראסע
 באדענשווערייטיקייטען באן, פאללענרעט.
 דאס זינדע וועט פארט פוהר דער וורבאן בוי
 וועינער נייטשטאט, דאס פאן דא אויס צו עס ווירך דאס
 האללענהארא נאך גלאנגיקע צו וואנען, עס אויס דאס
 פראכעפאללעס טהאל, אין וועלכעם דאס זינדע ענהאמאר
 איינשראט; אן ביינדען ווישען הייטערהאפע בענען, דיען

האכטער דער זענעבער אונד, דירך דעם געווינע היינריך
 שייפאט דא נוינע שווארצויא, איין שטאלער פוסטייג
 פוהרס אן דען איערן דערנעלכען הין, הייסע בענענען זיך
 דאך דאס נראסע וואסענערשלאס דער ווינענער וואסען
 לויטונג, אונד טרויסען אין נראסע טענען דינענער; דאס
 טהאל, דאמאל וואר דא נאנצע נענענער שטילל אונד איינ-
 זאם; אויטא מאכטיגער וויקסען, דאס נראסענען נאטור-
 ערשיינגען.
 דא נעוואלשען פעלזען האנגען האך איבער דעם
 ווענע זא דאס פאן פריכטעס, ווי ווירדען אין יעדעס אוי-
 נענליקקע הערנעיערשטיצען אונד דען וואנערער בע-
 נראכען טיעפע שילדע ערשטעס נור דורך דאס ווישען
 דער שווארצויא אונטערבראכען, וועלכע וואספאללען אויס
 דעם נעברנע הערנעיערשטיצען, נאך לאנגע וואנערענען;
 קאמען היינריך אונד זינדע נאשען אן איינען ארם, ווא זיך
 דאס טהאל ערוויינערטען; אונטער דען גערעהאנגערען
 פעלזען ווארען היינען געבויעט, עס וואר דאס דאך קאזיער
 בוינען, אין דער טיעפע דעסעלכען שטארקען נראסע מאס-
 טיע איינען, אונטער דענען איינע שאאר קינדער - זא
 שיען עס - איינעלן וואסעטענען, אלס דאס ביינדע נאחער
 קאמען, וואקען ווי צו איהרע ערשטיינען, דאס דא אייכטע
 וואספאללען נובט קוינדער, אונדערן טיעפעסאלטע קליינע
 נעשאפטע אין טהיילווייזע שאן פארנעקקעטע אלשער ווא-
 רען איינע אלטע פרוי מיט נראסעס, פאם האלוצ העראב-
 ראנגענערן קראפטע, דא פאן איינעם היינען זאס אונד
 שרייבען, שיען דא אייזויכס איבער דינען אונלויקליכע
 צו פוהרען.

(פארשעטעצונג פאלט)